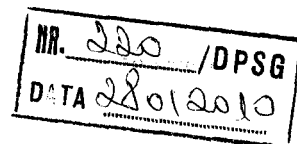
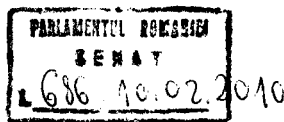

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru organizarea și funcționarea activităților și practicilor de terapie comportamentală*”, inițiată de 7 senatori PSD (Bp. 477/2009).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare crearea unui cadru legislativ privind activitățile și practicile de terapie comportamentală care vizează recuperarea și ameliorarea calității vieții pacienților, minori sau adulți, diagnosticați cu TSA, ADHD și sindromul DOWN, precum și recunoașterea acestor afecțiuni ca dizabilități distincte. Sunt menționate în textul inițiativei:

- categoriile de persoane care pot practica tehnici de terapie comportamentală;
- modul de obținere al autorizației de liberă practică pentru terapie comportamentală;
- controlul și supravegherea exercitării profesiei de practician de terapii comportamentale.

II. Observații și propuneri

1. În *Expunerea de motive* se precizează faptul că în România există un număr mare de persoane care suferă de afecțiuni de tipul TSA (autism), ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) sau sindromul DOWN, afecțiuni ale căror tratamente se bazează în principal pe terapii comportamentale inițiate de psihologi, psihiatrii, logopezi.

În opinia inițiatorilor, propunerea legislativă nu numai că acoperă un vid legislativ, dar pune de acord practicarea terapiei comportamentale și cu normele Uniunii Europene și recomandările Organizației Mondiale a Sănătății. Astfel, sunt stabilite categoriile de persoane care pot practica tehnici de terapie comportamentală, modul de obținere al autorizației și al dreptului de liberă practică, accesul pacienților în cabinetele de terapie. De asemenea, sunt prevăzute rolul și atribuțiile statului, ale Ministerului Sănătății, ale Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, ale Colegiului Medicilor din România, ale Colegiului Psihologilor din România, precum și al organizațiilor profesionale din domeniile specifice ale terapiei comportamentale.

Având în vedere soluțiile legislative propuse prin prezenta inițiativă legislativă, apreciem că *Expunerea de motive* nu fundamentează propunerea legislativă așa cum a fost formulată.

În forma prezentată, considerăm că măsurile preconizate necesită reexaminarea sub aspectul oportunității acestora și al motivării corespunzătoare, potrivit dispozițiilor *Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Astfel, potrivit art. 6 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*: „Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne, (...)”

Totodată, art. 30 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000* (denumit „Cuprinsul motivării”) stipulează că: „Instrumentul de prezentare și motivare include conținutul evaluării impactului actelor normative, cuprinzând următoarele secțiuni:

a) motivul emiterii actului normativ - cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare; principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de

cercetare, evaluărilor statistice; referirile la documente de politici publice sau la actul normativ pentru a căror implementare este elaborat respectivul proiect. (...)”.

Astfel, *Expunerea de motive*, datorită conținutului excesiv de sumar prezentat și argumentat, precum și a modalității necorespunzătoare de redactare, nu a fost elaborată cu respectarea dispozițiilor legale anterior menționate, referitoare la *elementele obligatorii* din cuprinsul instrumentului de prezentare și motivare.

În acest sens, menționăm, cu titlu exemplificativ, că din conținutul *Expunerii de motive* nu rezultă, în primul rând, *insuficiența* reglementărilor existente în domeniu sau a reglementărilor conexe, ori, după caz *existența unui vid legislativ* care ar reclama elaborarea acestei inițiative legislative.

2. Având în vedere că în tot cuprinsul propunerii legislative se face referire la *Ordinul Practicienilor de Terapii Comportamentale*, respectiv la organizarea, funcționarea și atribuțiile acestui Ordin, precum și faptul că în cuprinsul *Expunerii de motive* nu este menționat acest ordin, considerăm că este necesară reexaminarea întregii propuneri legislative sub acest aspect.

3. De asemenea, denumirea de „*Ministerul Sănătății Publice*” va fi înlocuită cu cea de „*Ministerul Sănătății*”, consacrată prin *Hotărârea Guvernului nr. 1718/2008 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății*.

4. La **art. 1** se impune înlocuirea sintagmei „*dezabilități distincte*” cu sintagma „*dizabilități distincte*”, având în vedere forma corectă din limba română a acestui substantiv.

5. Semnalăm lipsa unei unități terminologice între **titlul** propunerii, respectiv „*activitățile și practicile de terapie comportamentală*” și **art. 2** care definește „*terapiile comportamentale*”. *Terapiile comportamentale* sunt definite ca fiind metode de tratament ale tulburărilor mentale constând în *decon condiționarea și învățarea cu scopul de a înlocui un comportament neadaptat printr-un comportament adaptat*, definiție care coincide cu definiția propusă în Dicționarul de Termeni Medicali, fiind deopotrivă acceptată de specialiști și practicieni.

Sub acest aspect este necesară reexaminarea întregii propuneri legislative, în vederea respectării exigențelor impuse de normele referitoare la elaborarea actelor normative.

Tot la **art. 2** este necesară înlocuirea sintagmei *„În sensul prezentei legi, terapiile comportamentale sunt metode de tratament al tulburărilor mentale, constând în decondiționarea și învățarea cu scopul de a înlocui un comportament neadaptat printr-un comportament adaptat”* cu sintagma *„În sensul prezentei legi, terapiile comportamentale sunt metode de tratament al tulburărilor mentale, care au drept scop eliminarea sau diminuarea dificultăților pe care pacienții diagnosticați cu TSA, ADHD și sindromul DOWN le manifestă la nivelul interacțiunilor sociale.”*

6. Propunem completarea **alin. (1)** al **art. 3** cu **lit. e)** și **lit. f)** cu următorul cuprins:

„e) logopezi;

f) kinetoterapeuți.”

Această propunere este justificată de faptul că în procesul terapeutic caracteristic tulburărilor din spectrul autist ca și celor din ADHD și sindrom DOWN intervine o echipă complexă cu abilități specifice. Pacienții prezintă probleme la nivelul formal al limbajului (înălțimea vocii, debitul, ritmul și accentuarea cuvintelor sunt anormale mai ales la copii). De aceea, prezența unui logoped în echipa de terapeuți implicată în corectarea tulburărilor este absolut necesară. Datorită prezenței hipotoniei musculare asociate, prezența specialistului în kinetoterapie este deosebit de valoroasă pentru integrarea fizică a pacienților în societate.

Trebuie înlocuită astfel sintagma *„medici, psihologi, psihoterapeuți sau psihopedagogi”* cu sintagma *„medici, psihologi, psihoterapeuți, psihopedagogi, logopezi sau kinetoterapeuți.”*

La **alin. (2)** al **art. 3** considerăm necesară eliminarea sintagmei *„avizul Centrului Național de Perfecționare în Domeniul Sanitar”* și introducerea ei la **art. 4** deoarece acest aviz reprezintă o etapă premergătoare obținerii autorizației. Este necesară totodată luarea în considerare a dispozițiilor pct. 55 din Anexa nr. 1 la *Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, cu modificările și completările ulterioare.*

7. Considerăm necesară reanalizarea **art. 6** și **art. 7**, deoarece în forma actuală se contrazic cu prevederile **art. 3 alin. (1)** care definesc clar categoriile profesionale care pot desfășura aceste activități.

8. **Art. 9** și **art. 10** nu sunt clare și pot da naștere la interpretări; prin urmare, acestea trebuie reformulate, în sensul precizării entităților prin care

se pot desfășura activitățile, modul de organizare și înființare a acestora, precum și locul unde se pot desfășura aceste activități. Spre exemplu, la **art. 9 alin. (2)** se face vorbire de cabinete organizate conform legii, fără a se preciza actul normativ avut în vedere (*Ordonanța Guvernului nr. 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale, republicată sau Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2000 privind organizarea și funcționarea cabinetelor de liberă practică pentru servicii publice conexe actului medical, cu modificările ulterioare*).

Potrivit dispozițiilor **art. 9 alin. (1)** din *Hotărârea Guvernului nr. 367/2009 pentru aprobarea programelor naționale de sănătate în anul 2009*, și cele prevăzute la pct. II din Anexa nr. 2 la *Normele tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate în anul 2009 aprobate prin Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 417/431/2009 în cadrul Programului național de sănătate mintală – Subprogramul de profilaxie în patologia psihiatrică și psihosocială*, la capitolul *Activități* se numără și *Dezvoltarea de servicii specializate în tratamentul tulburărilor de dezvoltare (autism și ADHD)*, program care se finanțează din bugetul Ministerului Sănătății. Având în vedere prevederile **art. 9 alin. (1)** din propunerea legislativă, considerăm că aceste activități pot fi asigurate și din bugetele locale.

9. La **art. 14** este necesară identificarea contractului-cadru la care se face referire prin precizarea denumirii complete și a actului normativ de aprobare a acestuia.

10. În ceea ce privește dispozițiile cuprinse în **art. 24** al propunerii legislative analizate, apreciem că este necesar ca acestea să fie reexamineate în raport cu prevederile **art. 63 alin. (3)** din *Legea nr. 24/2000* potrivit căroră: „În vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres, începând cu legile și apoi cu celelalte acte normative, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora.”

11. Întrucât structura și conținutul propunerii legislative echivalează prin comparație cu propunerea unei reglementări legislative pentru tratamentul unei singure afecțiuni, Ministerul Sănătății consideră oportună constituirea unui grup de lucru format din inițiatori, din specialiști ai Ministerului Sănătății, ai Centrului Național de Sănătate Mintală, ai Colegiului Psihologilor din România, ai Colegiului Medicilor din România, care să armonizeze prevederile textului propunerii legislative cu Normele

metodologice ale Colegiului Psihologilor din România și cu recomandările europene ale serviciilor de educație și sănătate.

12. Semnalăm și faptul că inițiatorii propunerii legislative nu precizează sursele financiare necesare aplicării măsurilor propuse, încălcându-se astfel dispoziția art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, care prevede că „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

În același sens, art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare*, prevede că „*În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor*”.

13. Menționăm că Guvernul a mai fost sesizat în vederea întocmirii punctului de vedere cu o propunere legislativă similară cu cea în discuție intitulată „*Lege privind organizarea și funcționarea activităților și practicilor de terapie centrate pe tulburări din spectru autist*”, inițiată de doamna senator Popa Mihaela și de domnul senator Urban Iulian – PD-L (Bp. 440/2009).

În vederea evitării paralelismelor legislative, considerăm necesară conexarea inițiativelor menționate și discutarea lor împreună.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului